

gjældende Spørgsmaal videre skal forholde mig. Jeg skal altsaa stemme imod den foreslaaede Dagsorden, som den er indbragt, idet den indeholder et Forslag, som jeg ikke vil have. **Floug:** Jeg havde glædet mig til idag at kunne være langt mere enig med den ærede Ordfører end i Lovdags, da jeg maaskee kom til at tilkjendegive Mening med ham paa en stærkere Maade, end jeg havde behøvet eller villet, men Enigheden strækker sig dog ikke videre, end til den ene af de to Sider, han frembyder, eller, som han hellere vil, de to Personer, han indbefatter. Jeg er ikke enig med den ærede 3die Landstingsmand for 5te Kreds (S. Nielsen), som er i Majoriteten og har stillet Dagsordenen, men jeg er enig med den samme ærede Landstingsmand, som er i Mindretallet og har stillet et Endringsforslag til Lovforslaget. Jeg siger ikke dette for at bebrejde ham Inconsequents, hvortil jeg indrømmer, at han ikke ved hvad han har anført til Fordeel for Dagsordenen, i mindste Maade har angrebet eller svækket sit Endringsforslag, der er Intet i det, han har anført for Dagsordenen, der ansæger dette; det staaer aldeles uanfægtet af hans Argumentation, og i at anbefale det skal jeg være fuldkommen enig med ham. Den ærede Ordfører har søgt at holde os tilbage fra at beskæftige os med denne Sag ved at kalde den et reent indre kirkeligt Anliggende. Det troer jeg ikke er nogen rigtig Betegnelse; jeg troer, at dette Spørgsmaal henhører til Kirkens Grændse-spørgsmaal, (der have en kirkelig Side) ganske sikkert, — men ogsaa have en Side, der spiller over i Individernes personlige Ret. Jeg troer altsaa ingenlunde, at det er nogen afgjort Sag, at dersom vi fik en Kirkeforfatning, vilde alle saadanne Spørgsmaal nødvendig henhøre under den; jeg troer end ikke, at det var godt, om vi fik den, inden Grændserne mellem Kirke og Stat, mellem den almindelige Lovgivningsmagt og den kirkelige Representation, ere blevne noget klarere bestemte og udtrykte, end de ere for Tiden. Den ærede Landstingsmand brugte tillige et mærkeligt Udtryk om Kirken, at den var „trælbunden“ for Dieblisset, idet Rigsdagen foretog kirkelige Spørgsmaal, uden at der var noget kirkeligt Organ, som først kunde høres. Men hvorledes

tænker da den ærede Rigsdagsmand sig den vorbende Kirkeforfatning? Det kan dog ikke være Meningen, at Rigsdagen skulde bortgive den allermindeste Tøddel af Lovgivningsmagten over de kirkelige Anliggender, thi da vilde Rigsdagens Omraade som allerede ved den nuværende Ordning af Statsforholdene er som bet stærkt ind, blive saa søseligt indskrænket, at det store Apparat af to Thing ikke længere vilde passe. Det antager jeg altsaa ikke er hans Mening, at han vil indbringe Kirkens Anliggender fra Rigsdagens Lovgivende Magt, men blot at han vil have Kirken en raadgivende Indflydelse. Men saa forekommer det mig, at hiint Udtryk, der her er brugt, „trælbunden“, antyder, hvilken Indflydelse han tænker sig, at den raadgivende Myndighed vilde faae. Det vil nemlig ved en simpel Consequents lade sig ardele heraf, at Rigsdagen vilde blive, om ikke trælbunden, saa dog temmelig stærkt bunden ved det kirkelige Organ, der vilde komme til at udøve en overordentlig moralsk Indflydelse paa den og Regjeringen. Det er denne Omstændighed, der gjør mig og flere med mig, bange for den foreslaaede kirkelige Forfatning, der tilsidt vilde ende i et kirkeligt Raad, som skulde sidde ved Siden af Rigsdagen, rigtignok kun raadgivende, men paa en meget stærk moralsk Indflydelse paa hele den kirkelige Lovgivning. Jeg troer ikke, at Noget vil kunne siges, at det er en spidsfindig Fortolkningskunst, naar jeg ikke kan faae dette ud af Grundloven. Der staaer intetsteds, at der skal være et stort kirkeligt Raad. Man kan tænke sig Sogneraad, Provstiraad og Stiftsraad, uden at man behøver at komme til det Toppunkt, hvorfra den kirkelige Indflydelse tungt skal falde ned paa Lovgivningsmagten. Der er ogsaa en anden Side advaret imod at benytte den Mellemtid, indtil vi faae den lovede Kirkeforfatning, til at fremtvinge Love. Det vil jeg heller ikke ansee for rigtigt at fremtvinge Love. Men det er et andet Spørgsmaal, om man skal udstyre alle mulige kirkelige Lovgivningsarbejder til den uvisse Fremtid, da det lykkes hiint Kirkeforfatning at komme istand. Thi enten man kan siges om nærværende Lov, at den tilbligere har været dødsdød, eller ikke, troer jeg, at man kan siges om Kirkeforfat-